

แบบการเสนอเค้าโครงผลงาน (ระดับชำนาญการ)

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน

นายอริย์ธัช นกงาม

● ตำแหน่งปัจจุบัน

ภัณฑารักษ์ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติศาสตร์ และมานุษยวิทยา ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ร่วมสำรวจ รวบรวม เสาะแสวงหาและจัดทำทะเบียนประวัติ ลักษณะ สภาพเดิมของ โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยาซึ่งเป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งการอนุรักษ์ การเก็บรักษาตามหลักการอนุรักษ์ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม เพื่อการศึกษาค้นคว้าและให้คงอยู่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรมของชาติ

(๒) ร่วมศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยาซึ่งเป็นทรัพย์สิน ทางวัฒนธรรม เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการทางอารยธรรมของชาติ

(๓) ร่วมจัดทำบท จัดแสดงนิทรรศการทรัพย์สินที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมของชาติ เพื่อเผยแพร่ และพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ในแต่ละยุคสมัย

(๔) ร่วมตรวจสอบ ตรวจพิสูจน์ โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยาใน ความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิด ความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

ให้ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยา แก่บุคคลทั่วไป เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นชาติและเห็นความสำคัญของ การอนุรักษ์โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

● **ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง** ภัณฑารักษ์ชำนาญการ
หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ปฏิบัติงานในฐานะ หัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติศาสตร์ และมานุษยวิทยา ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานสูงในด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติศาสตร์ และมานุษยวิทยา ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) สำรวจรวบรวม เสาะแสวงหาและจัดทำทะเบียนประวัติ ลักษณะ สภาพเดิมของโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยาซึ่งเป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งการอนุรักษ์การเก็บรักษา ตามหลักการอนุรักษ์ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม เพื่อการศึกษากันคว้าและให้คงอยู่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

(๒) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยาซึ่งเป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรม เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการทางอารยธรรมของชาติ

(๓) จัดทำบท จัดแสดงนิทรรศการทรัพย์สินที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมของชาติ เพื่อเผยแพร่และ พัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ในแต่ละยุคสมัย

(๔) ตรวจสอบ ตรวจพิสูจน์ โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยาในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

(๕) จัดทำสื่อและเอกสารเกี่ยวกับงานของพิพิธภัณฑ์และความรู้ด้านโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยา เพื่อเผยแพร่ความรู้ และการประชาสัมพันธ์

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานระดับสำนักหรือกอง และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกัน โดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงานหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงานหรือบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

(๑) ให้ความรู้ทางวิชาการ เกี่ยวกับโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และวัตถุทางชาติพันธุ์วิทยาแก่บุคคลทั่วไป เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นชาติและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

(๒) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดตั้งและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ของวัด ท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อให้สอดคล้องตามหลักการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (เรียงลำดับตามความดีเด่น หรือความสำคัญ)
ผลงาน ลำดับที่ ๑

๑. เรื่อง บทความประกอบนิทรรศการพิเศษ เรื่อง “อาโรคยปนิธาน : ความปรารถนาที่จะให้ปวงมนุษยชาติ
พ้นจากโรค” หัวข้อ “ร่องรอยศาสนาพราหมณ์-ฮินดูกับความไม่มีโรค”

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ ธันวาคม ๒๕๖๓ - มีนาคม ๒๕๖๔

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษาและวิเคราะห์ร่องรอยหลักฐานด้านโบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพราหมณ์

๒. ศึกษาและวิเคราะห์โบราณวัตถุที่เชื่อมโยงกับคติความเชื่อร่วมกับหลักฐานเอกสาร

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ

บทบาทสำคัญประการหนึ่งของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คือ การบูชาอันวอนเทพเทวดาเพื่อปกป้องรักษาและ
ปิดเป่าสิ่งไม่ดี ดังจะเห็นพิธีการบูชาเทวดานพเคราะห์ เพราะเชื่อว่าเป็นผู้บังการโชชะตาของมนุษย์ ทั้งยัง
สัมพันธ์กับโหราศาสตร์ และแม่ชื่อ (เทวดาหรือผีประจำทารก) หากแม่ชื่อให้โทษอาจทำให้เด็กเจ็บป่วย จึงต้อง
ทำพิธีของพราหมณ์เพื่อแลกเปลี่ยนทารกกับแม่ชื่อ เมื่อเด็กโตขึ้นจะมีการไว้จุก แกละ โก๊ะ หรือเปีย เชื่อว่า
เกี่ยวกับการมนมวยตามอย่างพระศิวะเพื่อให้เทพเจ้าคุ้มครอง นอกจากการบูชาเทพเทวดาและการประกอบ
พิธีกรรมยังมีเงินตราโม เครื่องรางที่มีตำนานเล่าถึงการปิดเป่าโรคระบาด และใบสมิต ใบไม้มงคลที่พราหมณ์
จัดทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์ในพระราชพิธีสำคัญ เช่น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก ใช้ปิดพระองค์ก่อนที่
พราหมณ์จะนำไปทำพิธีโหมกฤษ (บูชาไฟ) แล้วนำเข้าไปลอยน้ำเพื่อให้สิ่งไม่ดีทั้งหลายไปกับสายน้ำ

ประการต่อมา หลักฐานเกี่ยวกับแพทย์ในกฎหมายตราสามดวง ระบุถึงกรมแพทยาหน้าและ
กรมแพทยาหลัง มีเจ้ากรมซ้ายขวา มีราชทินนามเป็นพราหมณ์ ทำหน้าที่ตัดสินความเกี่ยวกับกฤติยาคุณ
แสดงให้เห็นว่านอกจากความรู้เรื่องการยารักษาโรค ยังน่าจะเป็นพราหมณ์ที่มีความรู้เรื่องเวทย์มนตร์คาถา
อีกด้วย โดยปรากฏหลักฐานตราเทพยดาถือประกาศ บณเชงบาตรงานบรมราชาภิเษก พระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๑๖ ซึ่งคงเป็นตราเก่าที่สืบมาแต่สมัยอยุธยา นอกจากราชสำนักแล้ว
พบว่าทางภาคใต้ยังหลงเหลือร่องรอยการอัญเชิญเทพในศาสนาพราหมณ์-ฮินดูประกอบการรักษา พิธีไหว้ครู
หมอยาประจำปี และบทไหว้ครูก่อนการรักษาที่ออกนามเทพในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

นอกจากนี้ ยังมีคติที่เชื่อว่าฤๅษีเป็นครูเดิมในวิชาการต่าง ๆ เป็นผู้ให้สรรพวิทยาการมาแต่โบราณ
ทั้งนี้ การปฏิบัติโยคะของฤๅษีนั้นเป็นไปเพื่อแสวงโมกษะ รวมทั้งเป็นวิถีในการปรับร่างกาย จิตใจ และหย่อน
อิริยาบถ มีความใกล้เคียงกับฤๅษีดัดตนของไทยที่แม้ไม่ได้ตรงตามหลักโยคะของอินเดีย แต่อาจเป็นการปรับ
ประยุกต์เพื่อใช้เป็นตำรับในการรักษาโรคจากอาการเมื่อยล้า อีกทั้งยังช่วยการไหลเวียนของเลือดลม บรรเทา
รักษาโรคต่าง ๆ เป็นการบริหารจิตใจ และสมดุลร่างกายไปพร้อมกันอีกด้วย

ขั้นตอน...

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. ประชุมวางแผนงาน กำหนดขอบเขตและประเด็นการศึกษา
๒. ทบทวนวรรณกรรมการศึกษาที่ผ่านมา
๓. วิเคราะห์และเรียบเรียงเนื้อหา
๔. ปรับแก้ตามคำแนะนำของคณะทำงานและนำเสนอในหนังสือประกอบนิทรรศการพิเศษ เรื่อง “อาโรคยปนิธาน : ความปรารถนาที่จะให้ปวงมนุษยชาติพ้นจากโรค”

เป้าหมายของงาน

เผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชน ผ่านบทความประกอบนิทรรศการพิเศษ เรื่อง “อาโรคยปนิธาน : ความปรารถนาที่จะให้ปวงมนุษยชาติพ้นจากโรค” หัวข้อ “ร่องรอยศาสนาพราหมณ์-ฮินดูกับความไม่มีโรค”

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๑. บทความประกอบนิทรรศการพิเศษ เรื่อง “อาโรคยปนิธาน : ความปรารถนาที่จะให้ปวงมนุษยชาติพ้นจากโรค” หัวข้อ “ร่องรอยศาสนาพราหมณ์-ฮินดูกับความไม่มีโรค” จำนวน ๑ เรื่อง
๒. ได้เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์-ฮินดูที่สัมพันธ์กับการปิดป่าโรคภัย

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า สามารถนำไปใช้ในหนังสือประกอบนิทรรศการพิเศษ เรื่อง “อาโรคยปนิธาน : ความปรารถนาที่จะให้ปวงมนุษยชาติพ้นจากโรค” หัวข้อ “ร่องรอยศาสนาพราหมณ์-ฮินดูกับความไม่มีโรค” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

เอกสารที่เป็นข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์ในมิติของการรักษาโรคภัยไข้เจ็บนั้นไม่เคยมีการศึกษา มาก่อน จึงต้องใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการเริ่มจากปรึกษาและสัมภาษณ์นักวิชาการที่ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์ พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ ตลอดจนรวบรวมองค์ความรู้ที่ทางโบสถ์พราหมณ์ มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เกิดประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องแล้วจึงค้นคว้าขยายข้อมูลต่อไป

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

เอกสารและหนังสือหลายฉบับจะต้องเข้าใช้บริการที่หอสมุดวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ ศูนย์มานุษยวิทยาฯ ซึ่งห่างจากหน่วยงานต้นสังกัด จึงเกิดความล่าช้าในการรวบรวมข้อมูลเล็กน้อย

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. ในอนาคตพื้นที่ให้บริการส่วนห้องสมุดของคลังกลางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จะเป็นพื้นที่ที่จะมี ประชาชนเข้าใช้บริการ ดังนั้น ควรมีหนังสือเพิ่มขึ้นให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน
๒. จากการค้นคว้าพบว่าคติหรือพิธีกรรมหลายประการที่ปัจจุบันเป็นของพุทธศาสนา แต่กระนั้นก็อาจมี รากเหง้ามาจากทางพราหมณ์-ฮินดู ดังนั้น หากมีการศึกษาเพิ่มมากขึ้นอาจเห็นเค้าลาง การปรับเปลี่ยน และการผสมผสานกับความเชื่อทางพุทธศาสนามากขึ้นก็เป็นได้

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

ผลงานได้รับเผยแพร่ในหนังสือประกอบนิทรรศการพิเศษ เรื่อง “อาโรคยปนิธาน : ความปรารถนาที่จะให้ปวง มนุษยชาติพ้นจากโรค” หัวข้อ “ร่องรอยศาสนาพราหมณ์-ฮินดูกับความไม่มีโรค” หน้า ๖๕ - ๗๔

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน
-	-	-	-

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(..... จกษอ/สวท ๖๐๐๖๖)
ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
-	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(..... ศาสตราจารย์ ดร. ศาสตราจารย์)
ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)
(นางสาวนิตยา กนกมงคล)
(.....)
ผู้อำนวยการสำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียว ก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (เรียงลำดับตามความดีเด่น หรือความสำคัญ)

ผลงาน ลำดับที่ ๒

๑. เรื่อง บทความ “น้ำตันในคลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ : จาร่องรอยจารึกสู่เรื่องราวทางประวัติศาสตร์”

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ ธันวาคม ๒๕๖๕ - มกราคม ๒๕๖๖

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. วิเคราะห์รูปแบบ ขนาด และเทคนิคการผลิตน้ำตันที่ทำการศึกษา

๒. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อความจารึกที่ปรากฏบนน้ำตันเชื่อมโยงกับบริบททางประวัติศาสตร์

๓. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของน้ำตันที่ทำการศึกษา

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ

น้ำตันคู่หนึ่งซึ่งเก็บรักษา ณ คลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มีร่องรอยจารึกอักษรไทย ภาษาไทย จำนวน ๔ บรรทัด ความว่า “กองทัพฝ่ายเหนือ ๑๒๕๐ ทำ เมืองหลวงพระบาง” พร้อมลงลายมือชื่อกำกับว่า “สุรศักดิ์” เมื่อตรวจสอบพบว่า ๑๒๕๐ ควรจะเป็นจุลศักราช ซึ่งตรงกับพุทธศักราช ๒๔๓๑ ซึ่งตรงกับประวัติศาสตร์ช่วงที่เกิดสงครามปราบฮ่อ โดยฝ่ายไทยมีการแบ่งกองทัพออกเป็นกองทัพฝ่ายเหนือ และกองทัพฝ่ายใต้ ทั้งนี้ กองทัพฝ่ายเหนือมีเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี (ขณะนั้นเป็นเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี) เป็นแม่ทัพยกไปตีเมืองหลวงพระบาง สอดคล้องกับหลักฐานเอกสารบันทึกความทรงจำของเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี กล่าวถึงเหตุการณ์หลังปราบฮ่อสำเร็จใน พ.ศ. ๒๔๓๑ ว่า “ระหว่างราชการสงบในคราวฤดูฝนคราวนี้ ข้าพเจ้าว่างราชการ...ได้สังเกตเห็นดินเมืองนครหลวงพระบางเหนียวดี จึงได้ทำอิฐและกระเบื้องขึ้นไว้... ได้มีตรานามแม่ทัพ และจุลศักราชที่ได้ยกทัพขึ้นไปปราบฮ่อ เพื่อไว้เป็นที่ระลึก...” โดยที่อิฐดังกล่าวยังพบที่เมืองหลวงพระบางและมีเนื้อความจารึกตรงกับจารึกบนน้ำตันที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ นอกจากนั้น จากการวิเคราะห์ด้านรูปแบบ เทคนิคการผลิต และขนาด เชื่อได้ว่าน้ำตันที่เก็บรักษาในคลังกลางฯ นี้ สันนิษฐานว่าไม่ได้ใช้ใส่น้ำดื่มกิน

เมื่อนำหลักฐานทั้งหมดมาประมวลเข้าด้วยกัน จึงเป็นที่มาของข้อสันนิษฐานที่ว่า น้ำตันนี้คงผลิตขึ้นเพื่อเป็นของที่ระลึกแล้วนำกลับมายังกรุงเทพฯ

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. ทบทวนวรรณกรรม

๒. รวบรวมข้อมูลด้านหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๓. วิเคราะห์และเรียบเรียงเนื้อหา

๔. ปรับแก้และนำเสนอผ่านโครงการสัมมนาวิจัย วิจัยฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง “น้ำตันในคลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ : จาร่องรอยจารึกสู่เรื่องราวทางประวัติศาสตร์”

เป้าหมายของงาน

เผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชน ผ่านโครงการสัมมนาวิจัย วิจัยฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๑. ได้เผยแพร่องค์ความรู้เรื่อง “น้ำตันในคลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ : จาร่องรอยจารึกสู่เรื่องราวทางประวัติศาสตร์” จำนวน ๑ เรื่อง

๖. การนำไป...

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

ผลการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อข้อมูลทะเบียนโบราณวัตถุในคลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เป็นประเด็นใหม่ที่ยังไม่มีการศึกษามาก่อน และได้เผยแพร่องค์ความรู้แก่สาธารณชนผ่านโครงการสัมมนาวิจัย วิจัยฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

มีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ในหลายแง่มุม ได้แก่ เทคนิควิธีการผลิต ความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ผ่านหลักฐานด้านจารึก มิติทางสังคมในช่วงเวลาดังกล่าว ก่อนที่จะนำผลการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ประมวลและสรุปผลการศึกษา

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ปัจจุบันโบราณวัตถุ (น้ำตัน) ที่นำมาศึกษาพบเพียงที่คลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จำนวน ๒ รายการเท่านั้น จึงไม่มีข้อมูลปริมาณการผลิตหรือแหล่งที่พบ และประวัติจากสมุดทะเบียนไม้ระบุประวัติที่ชัดเจน

๙. ข้อเสนอแนะ

ศึกษาเพิ่มเติมด้วยการสำรวจพื้นที่เมืองหลวงพระบางอาจพบน้ำตันเช่นนี้อีกก็เป็นได้

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

บรรยายนำเสนอผลงานในโครงการสัมมนาวิจัย วิจัยฯ การนำเสนอผลงานวิชาการของกรมศิลปากร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)

(นางสาวนิตยา กนกมงคล)

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักพหุวัฒนธรรมสถานแห่งชาติ
ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนวความคิดการปรับปรุงหรือพัฒนางาน (ระดับชำนาญการ)

๑. เรื่อง พัฒนาศักยภาพระบบการค้นหาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ คลังกลางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ด้วยระบบ
ผังแสดงตำแหน่งโบราณวัตถุ

๒. หลักการและเหตุผล

เนื่องจาก คลังพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เป็นสถานที่เก็บรวบรวมรักษาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุซึ่งเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชาติ ที่เหลือจากการจัดแสดงและที่ยังมิได้นำออกมาใช้จัดแสดงจำนวนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ รวมกว่า ๘๐,๐๐๐ รายการ โดยจัดจำแนกและจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ ถือเป็นคลังเก็บโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ อย่างไรก็ตามแม้การจัดวางโบราณวัตถุจะเป็นการจัดจำแนกอย่างเป็นระเบียบ แต่เมื่อโบราณวัตถุที่มีรูปแบบเช่นเดียวกันอยู่รวมกันจำนวนมาก อาจเกิดความล่าช้าในการค้นหา ส่งผลถึงการให้บริการขาดความสะดวกรวดเร็ว

ด้วยเหตุนี้ จำเป็นต้องวางระบบผังแสดงตำแหน่งโบราณวัตถุ เพื่อการค้นหาโบราณวัตถุเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ในการให้บริการสืบค้นโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุแก่ผู้เข้าใช้บริการ ตลอดจนการนำโบราณวัตถุออกสลับเปลี่ยนหมุนเวียนจัดแสดงนิทรรศการพิเศษต่าง ๆ ทั้งนี้ รูปแบบของผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งโบราณวัตถุเป็นการนำเทคโนโลยีพื้นฐานอย่างระบบ QR Code เข้ามาพัฒนาร่วมกับบัญชีโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุประจำห้องคลัง เนื่องจากเป็นระบบที่ไม่ซับซ้อน ทุกคนสามารถเรียนรู้และนำไปปรับใช้ได้

การพัฒนาศักยภาพระบบการค้นหาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ของคลังกลางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานด้านพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และงานคลังพิพิธภัณฑ์ของกลุ่มทะเบียน คลังพิพิธภัณฑ์และสารสนเทศ ในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาระบบการให้บริการทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกอยู่เสมอ

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การพัฒนาศักยภาพระบบการค้นหาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ มีแนวคิดสำคัญคือการให้บริการค้นหาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่พัฒนาให้เกิดการบริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

๑. กำหนดรหัสชั้นวางโบราณวัตถุให้เป็นระบบเดียวกัน อ้างอิงตามรูปแบบผังและชั้นวางโบราณวัตถุที่คลังกลางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คือ

- คลังโบราณวัตถุประเภทเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องแก้ว กำหนดเป็น B
- กรณีมีจำนวนห้องคลังประเภทเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องแก้วหลายห้อง ห้องที่ ๑ กำหนดเป็น B1
- ห้องที่ ๑ แถวที่ ๑ กำหนดเป็น B1-1
- ห้องที่ ๑ แถวที่ ๑ ชั้นวางโบราณวัตถุที่ ๑ กำหนดเป็น B1-1/1

เมื่อกำหนดรหัสชั้นวางโบราณวัตถุเสร็จทั้งห้องคลัง นำมาประมวลเป็นผังห้องคลังโบราณวัตถุ

๒. การจัดวางโบราณวัตถุชั้นชั้นจะมีการจัดบันทึกตำแหน่งการวางทุกชั้น แล้วประมวลออกมาเป็นผังตำแหน่งโบราณวัตถุแต่ละชั้นย่อย

๓. นำผังห้องคลังที่แสดงตำแหน่งชั้นวางโบราณวัตถุในข้อ ๑ และผังตำแหน่งโบราณวัตถุในข้อ ๒ ไปแปลงเป็นไฟล์ภาพ แล้วนำไปสร้าง QR Code

๔. นำ QR Code มาเป็นองค์ประกอบของบัญชีโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุประจำห้องคลัง เพื่อช่วยในการค้นหาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกิดการพัฒนาศักยภาพระบบการค้นหาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ คลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ด้วยระบบผังแสดงตำแหน่งโบราณวัตถุ ให้ความรวดเร็วแก่ภัณฑารักษ์ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับบริการ

๒. นำไปเป็นต้นแบบเพื่อต่อยอดระบบสืบค้นโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

๓. อาจพัฒนาไปสู่การทำผังระบุตำแหน่งโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุขึ้นเยี่ยม ประกอบแผนบริหารความเสี่ยง คลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในอนาคต

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

แนวทางพัฒนาศักยภาพระบบการค้นหาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ คลังกลางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ด้วยระบบผังแสดงตำแหน่งโบราณวัตถุ สามารถนำไปใช้ได้จริง

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้ขอประเมินบุคคล

(วันที่) ๒๔ / ๑๑ / ๒๕๖๒